

les 1 Gletsjers en woestijnen

Vatnajökull is de grootste gletsjer van Europa en ligt in IJsland. Een **gletsjer** is een lange, dikke ijsmassa in de bergen.

De Sahara is de grootste woestijn ter wereld. Er leven **nomaden**. Die trekken rond met hun vee, vervoeren spullen op hun kamelen of leiden toeristen rond. Een **oase** is een vruchtbare plaats in de woestijn. Er is water, waardoor er planten kunnen groeien en er mensen kunnen wonen.

les 2 Noord-Europa

Je hebt geleerd welke landen in Noord-Europa liggen. Ook heb je geleerd waar ze liggen en ken je de belangrijkste plaatsen.

les 3 Koud en nat, warm en droog

De sneeuw in het hooggebergte smelt in de zomer voor een groot deel weg. Boven een bepaalde hoogte blijft de sneeuw liggen. Die hoogte heet de **sneeuwrens**. Sneeuw die altijd blijft liggen, heet **eeuwige sneeuw**. Als daar elk jaar weer een nieuwe laag sneeuw bovenop komt, wordt de onderste sneeuwlaag zo platgedrukt, dat het ijs wordt. Deze ijsmassa heet een **gletsjer**. Na jaren wordt de gletsjer zo dik en zwaar, dat hij naar beneden schuift tot onder de sneeuwrens. Daar gaat de gletsjer smelten. Een woestijn is een gebied waar weinig of geen regen valt. Het is er warm en er groeit bijna niets. In een **zandwoestijn** bestaat de grond vooral uit zand dat kan opwaaien tot zandduinen. Maar er zijn ook woestijnen met veel rotsen en bergen. Zo'n woestijn heet een **steenwoestijn**. Er kunnen zelfs rivieren

stromen. In de regentijd staan deze vol met water. De rest van het jaar staan ze droog. Ze worden **wadi's** genoemd.

Door het grazen van vee aan de rand van een woestijn, kan die woestijn uitbreiden. Als het vee te veel van de bodem graast, groeit er niets meer. Het gebied verandert dan ook in een woestijn. Dat heet **verwoestijning**.

les 4 Invloed van het klimaat

Het klimaat is belangrijk voor de aanwezigheid van gletsjers of woestijnen. Gletsjers ontstaan in hooggebergten, waar veel sneeuw valt en het koud is. Woestijnen liggen in droge gebieden.

Als het klimaat verandert, heeft dat gevolgen voor de gletsjers. Als de temperatuur op aarde stijgt, smelten de gletsjers en stijgt het water in zeeën en rivieren. Hierdoor kunnen grote gebieden onder water komen te staan.

Vragen

- 1 Wat is een gletsjer?
- 2 Hoe ontstaat een gletsjer?
- 3 Wat is het verschil tussen een zandwoestijn en een steenwoestijn?
- 4 Wat is een oase?
- 5 Wat is een wadi?
- 6 Wat gebeurt er als de temperatuur op aarde stijgt?

Antwoorden

- 1 *Een gletsjer is een lange, dikke ijsmassa in de bergen.*
- 2 *De laag sneeuw die in de bergen blijft liggen, wordt steeds dikker en zwaarder. Daardoor ontstaat een dikke ijsmassa die gaat schuiven.*
- 3 *In een zandwoestijn bestaat de grond vooral uit zand. In een steenwoestijn bestaat de grond uit rotsen.*
- 4 *Een oase is een vruchtbare plaats in de woestijn.*
- 5 *Een wadi is een rivier die door de woestijn stroomt en steeds lange tijd droogstaat.*
- 6 *Als de temperatuur op aarde stijgt, smelten de gletsjers en kunnen grote gebieden onder water komen te staan.*

